

Juridische beroepen - Letland

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [lv](#)

Op deze pagina vindt u een overzicht van de juridische beroepen in Letland.

Openbaar aanklagers

Organisatie

Het Openbaar Ministerie (*Prokuratūra*) is een centrale **justitiële autoriteit**, die is georganiseerd in drie niveaus. Aan het hoofd van het Openbaar Ministerie staat de procureur-generaal (*ģenerālprokurors*). Het Openbaar Ministerie **reageert op inbreuken op de wet en moet ervoor zorgen dat deze inbreuken worden vervolgd overeenkomstig de wet**. Het Openbaar Ministerie omvat instellingen op de volgende niveaus:

1. het Bureau van de procureur-generaal (*Ģenerālprokuratūra*);
2. regionale parketten (*tiesu apgabalu prokuratūras*);
3. parketten bij gemeentelijke en districtsrechtbanken (*rajona vai republikas pilsētu prokuratūras*);
4. gespecialiseerde parketten (*specializētas prokuratūras*).

Indien nodig kan de procureur-generaal een gespecialiseerd parket oprichten dat dezelfde status heeft als een districts- of regionaal parket. Momenteel telt Letland **vijf gespecialiseerde parketten**:

- een gespecialiseerd parket voor georganiseerde misdaad en andere sectoren (*Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētā prokuratūra*);
- een gespecialiseerd multisectoraal parket (*Specializētā vairāku nozaru prokuratūra*);
- het gespecialiseerde parket van Riga voor wegvervoer (*Rīgas autotransporta prokuratūra*);
- een parket voor gerechtelijk onderzoek naar financiële en economische delicten (*Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*), en
- een parket voor gerechtelijk onderzoek naar illegale drugs (*Narkotiku nelegālas aprites noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*)

Het Bureau van de procureur-generaal kan ook toezicht houden op het werk van overheidsorganen die zelf niet als openbaar aanklager optreden, maar wel binnen hun bevoegdheidssfeer bepaalde taken in strafrechtelijke procedures verrichten. Deze organen worden door de procureur-generaal opgericht, gereorganiseerd en ontbonden. Ook kan de procureurgeneraal, binnen de grenzen van de uit de staatsbegroting toegekende middelen, bepalen welke structuur deze organen moeten hebben en over hoeveel personeelsleden zij moeten beschikken. Tot op heden is er slechts één dergelijk orgaan opgericht: de [Dienst voor de bestrijding van witwassen](#) (*Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests*).

Parketten maken deel uit van het gerechtelijk apparaat. Dat betekent dat ze onafhankelijk zijn van de wetgevende en de uitvoerende macht. De *Saeima* (het Letse parlement), het kabinet en de president kunnen een parket opdragen om feiten in verband met wetsovertredingen te onderzoeken en kunnen inlichtingen ontvangen van de procureur-generaal. Zij mogen zich echter niet mengen in de werkzaamheden van het desbetreffende parket, ook niet als dat wetsovertredingen van groot nationaal belang onderzoekt.

Openbaar aanklagers kunnen wetgevingshandelingen die zijn aangenomen door het kabinet of de organen van overheidsbestuur aanvechten indien deze niet in overeenstemming zijn met de wet. De procureur-generaal en de hoofdaanklagers van afdelingen van het Bureau van de procureurgeneraal kunnen kabinetsvergaderingen bijwonen en hun standpunten naar voren brengen over bepaalde agendapunten.

Rol en taken

De taken van het Openbaar Ministerie in een gerechtelijk vooronderzoek zijn vastgelegd in artikel 2 van de [Wet inzake het Openbaar Ministerie](#).

Het Openbaar Ministerie:

1. houdt toezicht op de opsporingswerkzaamheden van opsporings- en andere instanties;
2. organiseert, beheert en verricht gerechtelijke vooronderzoeken en geeft instructies aan de opsporingsinstanties voor de uitvoering van hun strafrechtelijke onderzoeken;
3. initieert en geeft uitvoering aan strafrechtelijke vervolgingen;
4. beschermt de rechten en rechtmatige belangen van personen en de staat;
5. dient ofwel een document tot inleiding van een procedure, ofwel een verzoekschrift in bij de rechtbank, in de in de wet voorgeschreven gevallen.

Overeenkomstig artikel 36, lid 1, van de <http://www.likumi.lv/doc.php?id=107820> [Wet op de strafvordering](#) houdt het Openbaar Ministerie toezicht op en geeft het uitvoering aan strafrechtelijke onderzoeken, draagt het zorg voor de vervolging van strafbare feiten, verdedigt het namens de staat de tenlastelegging tijdens terechtzittingen en verricht het andere taken in strafrechtelijke procedures.

Toezichthoudende aanklager

De toezichthoudende aanklager houdt toezicht op het onderzoek in een specifieke strafzaak en kan:

1. besluiten van een opsporingsambtenaar die de strafrechtelijke procedure uitvoert of van leden van een onderzoeksteam vernietigen;
2. verzoeken dat de directe leidinggevende van een opsporingsambtenaar die het onderzoek uitvoert, deze opsporingsambtenaar vervangt of wijzigingen aanbrengt in het onderzoeksteam als de uitvoering van het strafrechtelijke onderzoek in gevaar is gebracht omdat instructies niet zijn nageleefd of een procedure niet is gevolgd;
3. een onderzoek starten naar klachten tegen de handelingen of beslissingen van een functionaris die een procedure start, of van een lid van het onderzoeksteam, de directe leidinggevende van een opsporingsambtenaar of een persoon die taken uitvoert in het kader van de procedure;
4. beslissen om een strafrechtelijke procedure in te stellen of de zaak door te verwijzen naar een andere opsporingsautoriteit;
5. handelingen met betrekking tot de procedure verrichten na de functionaris die leiding geeft aan de procedure daarvan in kennis te hebben gesteld.

Functionaris die de procedure leidt

De toezichthoudende aanklager (of een door een senior aanklager aangewezen andere aanklager) kan de leiding over de strafrechtelijke procedure overnemen (*procesa virzītājs*). Daarbij neemt de aanklager de leiding over de strafzaak over en moet hij

of zij besluiten of er strafvervolgning moet worden ingesteld. In uitzonderlijke omstandigheden kan de procureur-generaal, de afdeling strafrecht van het Bureau van de procureur-generaal of de hoofdaanklager van een regionale rechtbank een openbaar aanklager aanstellen als de functionaris die de onderzoeksfase van de procedure leidt.

Als de functionaris die de procedure leidt kan de openbaar aanklager:

1. een schikking treffen met een verdachte over een schuldbekenenis;
2. besluiten een strafzaak aan de rechter voor te leggen;
3. een zaak volgens een speciale procedure laten berechten;
4. een strafprocedure beëindigen als daarvoor dwingende wettige gronden bestaan.

De functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt, kan alle procedurele beslissingen nemen en alle procedurele handelingen verrichten, dan wel deze toevertrouwen aan een lid van het onderzoeksteam of een persoon die andere taken verricht in het kader van de procedure.

Senior aanklager

Conform de in de wet vastgestelde procedure controleert een senior aanklager of de openbaar aanklager de aan hem of haar toevertrouwde taken uitvoert en neemt hij of zij beslissingen over klachten en berispingen in verband met besluiten of handelingen van de toezichthoudende aanklager en de functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt. Een senior aanklager kan bijvoorbeeld een beslissing nemen over een voorstel van de toezichthoudende aanklager om de directe leidinggevende van een opsporingsambtenaar of een opsporingsinstantie te vervangen, of over het al dan niet gegrond en wettig zijn van het sepot van een tenlastelegging.

Een senior aanklager kan:

1. beslissingen van een opsporingsambtenaar, een lid van een onderzoeksteam of een junior aanklager vernietigen;
2. een toezichthoudende aanklager of de functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt, aanstellen of vervangen indien het toezicht en de strafvervolgning niet volledig zijn gewaarborgd, of zelf de verantwoordelijkheid voor deze taken op zich nemen;
3. een onderzoeksteam samenstellen indien de werklast de voltooiing van de strafrechtelijke procedure binnen een redelijke termijn in gevaar brengt;
4. verzoeken dat er een andere directe leidinggevende wordt toegewezen aan de opsporingsambtenaar, dan wel het strafrechtelijke onderzoek aan een andere opsporingsautoriteit toewijzen.

Een senior aanklager kan ook besluiten om een aanklager op te nemen in een **onderzoeksteam**; de functionaris die de strafrechtelijke procedure leidt kan van deze aanklager verlangen dat hij of zij een of meerdere taken uitvoert in het kader van de procedure.

Rechters

Organisatie

De rechtsgrondslag van de rechterlijke macht is neergelegd in de artikelen 82 tot en met 86 van de [Grondwet](#), die bepalen dat alleen rechtbanken recht mogen spreken. Rechters zijn onafhankelijk en zijn uitsluitend onderworpen aan de wet. De rechterlijke macht is onderworpen aan de bepalingen van de [Wet inzake de rechterlijke macht](#). Volgens het Letse recht zijn rechters overheidsfunctionarissen.

Overheidsinstanties, maatschappelijke en politieke organisaties, andere rechtspersonen en natuurlijke personen moeten de onafhankelijkheid van de rechtbanken en de immuniteit van de rechter respecteren en zich daarnaar schikken. Niemand heeft het recht om de rechter ter verantwoording te roepen voor of om uitleg te vragen over de wijze waarop een specifieke zaak wordt behandeld of om zich te bemoeien met de rechtspleging, om welke reden dan ook. Bij de uitoefening van zijn of haar gerechtelijke taken geniet een rechter immuniteit. De functie van rechter is niet verenigbaar met het lidmaatschap van een politieke partij of enige andere politieke organisatie.

Rol en taken

De taak van een rechter is om in overeenstemming met de wet recht te spreken in civiele, bestuursrechtelijke en strafzaken.

In civiele zaken behandelt de rechter geschillen inzake de bescherming van burgerrechten, sociale rechten, familiale rechten en andere rechten en wettige belangen van natuurlijke en rechtspersonen, en neemt hij of zij daarover een beslissing.

In **strafzaken** beoordeelt de rechter de strafbare feiten die een persoon ten laste zijn gelegd en neemt hij of zij een beslissing over de geldigheid van de tenlastelegging. Rechters kunnen personen die niet schuldig zijn aan het plegen van een misdrijf vrijspreken en personen die schuldig zijn veroordelen en een straf opleggen.

In **bestuursrechtelijke zaken** oefent de rechter rechterlijk toezicht uit op de rechtmatigheid van de activiteiten van de uitvoerende macht (administratieve of feitelijke handelingen van instellingen) en behandelt de rechter geschillen die voortvloeien uit publiekrechtelijke verhoudingen. Ook spreekt de rechter zich uit over de wettelijke rechten en verplichtingen van particuliere personen uit hoofde van het publiekrecht. In bestuursrechtelijke inbreukzaken oordelen en beslissen rechters over zaken betreffende administratieve inbreuken.

De beroepsplichten van de rechter omvatten alle verplichtingen van rechters en rechtbanken uit hoofde van het procesrecht.

Juridische gegevensbanken

De rechterlijke macht heeft een eigen internetportaal, het [Portaal van de nationale rechtbanken](#), waarvan de inhoud momenteel alleen in het Lets beschikbaar is. Het portaal bevat informatie over het Letse gerechtelijk apparaat, een lijst van Letse rechtbanken en rechters, gerechtelijke statistieken, een korte beschrijving van de verschillende gerechtelijke procedures, waaronder hun belangrijkste kenmerken en verschillen, en informatie over hoe een procedure aanhangig kan worden gemaakt bij de gerechtelijke autoriteiten. Het portaal biedt toegang tot een selectie van actuele gerechtelijke uitspraken, een kalender van rechtszittingen en andere informatie.

Door het referentienummer van een zaak of dagvaarding in te voeren in het onderdeel "Ediensten" (*epakalpojumi*) van het portaal, kan informatie worden verkregen over de voortgang van een zaak en over de rechtbank en het niveau waarop een zaak wordt behandeld, de datums van verdere terechtzittingen, de beslissingen die in een zaak zijn genomen, ingediende bezwaren, en de uitkomst van een procedure.

Ook worden **verslagen over het werk van de rechtbanken** gepubliceerd op de website van het [Bureau van de rechtbanken](#)

Informatie over actuele **beleidskwesties met betrekking tot het gerechtelijk stelsel** worden gepubliceerd op de website van het [ministerie van Justitie](#)

E-informatie over het Hooggerechtshof en zijn werkzaamheden is te vinden op de website van het [Hooggerechtshof](#)

Al deze portalen kunnen ook in het Engels worden geraadpleegd.

Organisatie van de juridische beroepen: advocaten

Advocaten

Advocaten worden geacht deel uit te maken van de rechterlijke organisatie en zijn onafhankelijke juridische beroepsbeoefenaars die:

- optreden in terechtzittingen en tijdens de fase van het gerechtelijk vooronderzoek op verzoek van en namens partijen bij een geschil, personen die een strafbaar feit ten laste is gelegd of andere belanghebbenden (hun cliënten); in bepaalde in de [wet](#) vastgestelde gevallen treden zij op namens de hoofdaanklager bij een rechtbank, het hoofd van een vooronderzoeksgaan of de Letse Raad van advocaten (*Latvijas zvērinātu advokātu padome*);
- juridisch advies verstrekken;
- juridische documenten opstellen;
- andere vormen van juridische bijstand verlenen.

In Letland mogen de volgende personen onder bepaalde voorwaarden als advocaat optreden:

1. advocaten (*zvērināti advokāti*);
2. assistenten van advocaten (*zvērinātu advokātu palīgi*);
3. burgers van EU-lidstaten die de kwalificaties hebben verworven om in een andere EUlidstaat het beroep van advocaat uit te oefenen;
4. buitenlandse advocaten uit andere landen dan EU-lidstaten die overeenkomstig voor Letland bindende internationale verdragen inzake rechtsbijstand het beroep van advocaat in Letland mogen uitoefenen.

Alle advocaten in Letland zijn onafhankelijke leden van de juridische beroepsgroep die zich hebben verenigd in de Letse Orde van Advocaten (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*), een onafhankelijke nationale beroepsvereniging. De organen van de Letse Orde

van Advocaten zijn de **Algemene Vergadering van advocaten**, de **Letse Raad van advocaten**, de **Auditcommissie** en het **Tuchtcollege**.

Juridische gegevensbanken

Informatie over de activiteiten van de **Orde van Advocaten** en de **Raad van advocaten**, over wet- en regelgeving voor advocaten en over de rechtbanken waar zij hun beroep uitoefenen (waaronder contactgegevens), alsook over andere onderwerpen in verband met de uitoefening van **het juridische beroep van advocaat in Letland** is te vinden op de website van de [Letse Raad van advocaten](#).

Notarissen

Organisatie

Notariële aangelegenheden zijn toevertrouwd aan notarissen (*zvērīnāti notāri*), onder het toezicht van de rechtbanken en conform de procedures die zijn vastgelegd in de [wet](#). De notarissen van Letland worden beschouwd als functionarissen van het rechtbankenstelsel en zijn belast met wettelijke taken die verband houden met de uitoefening van overheidstaken.

Overeenkomstig de [Wet op het notarisambt](#) zijn notarissen bevoegd om:

- notariële akten op te stellen;
- notariële verklaringen op te stellen;
- gelden, effecten en stukken ter bewaring te aanvaarden;
- zaken die zijn onderworpen aan een bewaarplicht te aanvaarden;
- nalatenschappen af te wikkelen;
- akten van boedelscheiding op te stellen, voor zover dit wettelijk is bepaald;
- echtscheidingszaken te beheren (mits beide echtgenoten hiermee schriftelijk hebben ingestemd en er geen geding aanhangig is);
- andere in de wet vastgestelde handelingen te verrichten.

Alle notarissen behoren tot de juridische beroepsgroep; bij de uitoefening van hun beroep worden notarissen echter beschouwd als overheidsfunctionarissen. Notarissen maken deel uit van het rechtbankenstelsel, oefenen hun beroep uit in regionale rechtbanken en vervullen de aan hen opgelegde wettelijke verplichtingen. Notarissen zijn bij de uitoefening van hun beroepswerkzaamheden financieel onafhankelijk en hun vergoeding wordt vastgesteld door het kabinet van ministers.

Alle notarissen van Letland zijn aangesloten bij de **Letse Vereniging van notarissen** (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*), een onafhankelijke nationale beroepsvereniging voor notarissen. **De Letse Raad van notarissen** (*Latvijas Zvērinātu notāru padome*) is het vertegenwoordigende en toezichthoudende orgaan voor notarissen en het administratieve en uitvoerende orgaan voor de **Letse Vereniging van notarissen**. De taken van de Raad worden beschreven in artikel 230 van de Wet op het notarisambt.

Juridische gegevensbanken

Informatie over de werkzaamheden van notarissen, het aantal notarissen, de locatie van hun kantoren en andere aangelegenheden met betrekking tot het Letse notariële stelsel is te vinden op de officiële website van het [Letse Notariaat](#).

Andere juridische beroepen

Gerechtsdeurwaarders

Gerechtsdeurwaarders (*Zvērināti tiesu izpildītāji*) worden beschouwd als functionarissen van het rechtbankenstelsel. Gerechtsdeurwaarders zijn verbonden aan regionale rechtbanken, voeren de besluiten van gerechtelijke en andere autoriteiten uit en verrichten andere in de wet vastgestelde handelingen.

Gerechtsdeurwaarders behoren tot de juridische beroepsgroep, maar bij de uitoefening van hun functie worden zij gelijkgesteld met overheidsfunctionarissen. Gerechtsdeurwaarders oefenen hun werkzaamheden onafhankelijk uit en zijn uitsluitend onderworpen aan de wet. De eisen en bevelen die een gerechtsdeurwaarder bij de uitvoering van rechterlijke uitspraken en andere beslissingen uitvaardigt, zijn afdwingbaar in heel Letland.

Gerechtsdeurwaarders vervullen hun taken binnen de territoriale jurisdictie van de regionale rechtbank waaraan ze zijn verbonden. Het aantal gerechtsdeurwaarders, hun vestigingsplaats, hun jurisdicties en de grenzen daarvan, worden vastgesteld door het kabinet van ministers.

Bij de uitoefening van hun taken passen gerechtsdeurwaarders de [Wet op de burgerlijke rechtsvordering](#) en andere wet- en regelgeving toe en volgen ze de door de Letse Raad van gerechtsdeurwaarders (*Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome*, het vertegenwoordigende en toezichhoudende orgaan voor gerechtsdeurwaarders in Letland) goedgekeurde methodologie, evenals de uit jurisprudentie voortvloeiende aanbevelingen.

Juridische gegevensbanken

Informatie over de locatie van de bureaus van gerechtsdeurwaarders, de wet- en regelgeving die op het beroep van gerechtsdeurwaarder van toepassing is en de wet- en regelgeving die de activiteiten van de Letse Raad van gerechtsdeurwaarders reguleert, is te vinden op de [website van de Letse Raad van gerechtsdeurwaarders](#). Het portaal kan momenteel alleen in het Lets worden geraadpleegd.

Organisaties die pro-Deodiensten verrichten

Letland houdt geen lijst bij van dergelijke organisaties.

Links

[Openbaar Ministerie](#), [Dienst voor de bestrijding van witwassen](#), [Portaal van de nationale rechtbanken](#), [Bureau van de rechtbanken](#), [Letse Raad van advocaten](#), [Letse notarissen](#), [Letse Raad van gerechtsdeurwaarders](#), [Ministerie van Justitie van de Republiek Letland](#)

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Laatste update: 07/01/2016